

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 319/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. októbra 2009 prerokoval sťažnosť Ing. M. J., P., zastúpeného advokátom JUDr. K. V., P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2500/99 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. mája 2009 doručená sťažnosť Ing. M. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2500/99.

2. Sťažovateľ uviedol, že okresný súd nerozhodol o námietkach povinného od 1. júla 1999 do podania sťažnosti na ústavnom súde, preto 23. apríla 2009 a opakovane 4. mája 2009 podal sťažnosť na prietahy v označenom exekučnom konaní predsedovi okresného súdu, od ktorého mu neprišla žiadna odpoveď do podania ústavnej sťažnosti.

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal vydať nález, ktorým ústavný súd vysloví, že nekonaním okresného súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, sťažovateľovi prizná finančné zadost'učinenie v sume 85 000 €, a to všetko v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Ústavný súd zistil, že 20. mája 2009 okresný súd uznesením zamietol námietky povinného a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 25. júna 2009.

5. Podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

6. Ústavný súd so zreteľom na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že v prípadoch sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred všeobecným súdom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 21/99, I. ÚS 33/05 alebo I. ÚS 71/09) vyžaduje preukázanie využitia právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky,

štátnej správe súdov, vybavovaní sťažnosti a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov platného do 31. marca 2005 (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“), a od 1. apríla 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Treba totiž dať príležitosť samotnému súdu, aby odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

7. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 71/09). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“.

Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

8. Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa síce obrátil na predsedu okresného súdu so sťažnosťami na prietahy v konaní (23. apríla 2009 a následne 4. mája 2009), ale už o pár dní (6. mája 2009) podal ústavnú sťažnosť. Ústavný súd preto považuje uvedené dve sťažnosti predsedovi súdu na odstránenie prietáhov v konaní len za formálne uplatnenie svojej povinnosti, ktorej zanedbanie v reálnom zmysle

podľa zásady „vigilantibus iura“ malo vplyv na stratu sťažovateľových ústavných práv v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. V slobodnej spoločnosti je predovšetkým vecou nositeľov práv a povinností, aby svoje práva hájili a starali sa o ne. Predsedovi okresného súdu sa takou účelovou činnosťou sťažovateľa nedala možnosť reagovať na podanie sťažnosti (mal na ňu 30-dňovú lehotu) a jednak sa mu znemožnilo prijať do podania ústavnej sťažnosti účinné prostriedky na nápravu neprijateľného protiústavného stavu. O tom, že sťažnosť predsedovi okresného súdu je a bola účinným prostriedkom, svedčí aj skutočnosť, že v priebehu pár týždňov bola sporná vec právoplatne skončená (25. júna 2009).

9. Z uvedených dôvodov bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá.

10. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v exekučnej veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej stále dochádza k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2009